

Čeští a moravští studenti žurnalistiky v evropské perspektivě

Cieľom výskumu je porovnať českých, slovenských a poľských študentov žurnalistiky na počiatku a na konci terciárneho vzdelávania z hľadiska ich sociálnych a kultúrnych charakteristík, hodnotového systému, predstáv o žurnalistickej profesii, motivácie k štúdiu žurnalistiky a predstáv o budúcej kariére.

Cieľ výskumu (a projekt dizertácie) bude upresnený po zverejnení rozhodnutia o podpore projektov špecifického výskumu pre rok 2013.

Tri hlavné dimenzie:

1. sociálne a kultúrne charakteristiky
2. hodnotový systém (vrátane profesných hodnôt a etiky)
3. predstavy o profesii – profesné sebapoňatie (vrátane profesnej etiky, predstáv o profesných funkciách a roliach, motivácie, predstáv o kariére predstáv o vzdelávaní novinárov a pod.)

Hlavná výskumná otázka:

Indikujú rozdiely medzi českými, slovenskými a poľskými študentami vo vyššie uvedených dimenziách prítomnosť špecifických národných žurnalistických kultúr? Alebo sú si z tohto hľadiska skúmané krajiny viac podobné než odlišné a patria do jedného (post-transformačného post-komunistického) modelu mediálnych systémov?

Zoznam spracovanej literatúry:

ADAM, G. S. The education of journalists. *Journalism*. 2001-12-01, roč. 2, č. 3, s. 315-339. ISSN 1464-8849.

ALDRIDGE, Meryl a Julia EVETTS. Rethinking the concept of professionalism: the case of journalism. *British Journal of Sociology*. 2003-12-1, roč. 54, č. 4, s. 547-564. ISSN 0007-1315.

ALLAN, Stuart. *News culture*. 2nd ed. Buckingham [U.K.]: Open University Press, 2004, vii, 258 p. Issues in cultural and media studies. ISBN 978-033-5210-732.

AUSTIN, John a John COKLEY. The key hiring criteria used by journalism employers. *Australian studies in journalism*. 2006, č. 17, s. 74-89. ISSN 1038-6130.

BALL, A., M. HANNA a K. SANDERS. What British Journalism Students Think about Ethics and Journalism. *Journalism*. 2006-03-01, roč. 61, č. 1, s. 20-32. ISSN 1077-6958.

BANNING, Stephen A. The Professionalization of Journalism: A Nineteenth-Century Beginning. *Journalism History*. 1999, roč. 24, č. 4.

BIGI, Hugo. *Journalism Education between Market Dependence and Social Responsibility: An Examination of Trainee Journalists*. Haupt Verlag Ag, 2012. 1. ISBN 978-3258077536.

BJÂRNSEN, Gunn, Jan Fredrik HOVDEN a Rune OTTOSEN. JOURNALISTS IN THE MAKING. *Journalism Practice*. 2007, roč. 1, č. 3, s. 383-403. ISSN 1751-2786.

BOHRE, G. *Profession, journalist: a study on the working conditions of journalists*. Geneva: International Labour Office, 1984, ix, 177 p. ISBN 92-210-3531-X.

BRIDGES, J. A. Daily Newspaper Managing Editors' Perceptions of News Media Functions. *Journalism*. 1991-12-01, roč. 68, č. 4, s. 719-728. ISSN 1077-6990.

BROMLEY, M., H. TUMBER a B. ZELIZER. Journalism education. *Journalism*. 2001-12-01, roč. 2, č. 3, s. 251-254. ISSN 1464-8849.

CARPENTIER, N. Identity, contingency and rigidity: The (counter-)hegemonic constructions of the identity of the media professional. *Journalism*. 2005-05-01, roč. 6, č. 2, s. 199-219. ISSN 1464-8849.

CLEARY, J. From the Classroom to the Newsroom: Professional Development in Broadcast Journalism. *Journalism*. 2006-09-01, roč. 61, č. 3, s. 253-266. ISSN 1077-6958.

COHEN, J. a H. J. GANS. Journalism, Journalism Education, and Democracy. *Journalism*. 2004-03-01, roč. 59, č. 1, s. 9-16. ISSN 1077-6958.

COLEMAN, R. a L. WILKINS. The Moral Development of Journalists: A Comparison with Other Professions and a Model for Predicting High Quality Ethical Reasoning. *Journalism*. 2004-09-01, roč. 81, č. 3, s. 511-527. ISSN 1077-6990.

DE BURGH, H. Skills are not enough: The case for journalism as an academic discipline. *Journalism*. 2003-02-01, roč. 4, č. 1, s. 95-112. ISSN 1464-8849.

DEUZE, M. What is journalism?: Professional identity and ideology of journalists reconsidered. *Journalism*. 2005-11-01, roč. 6, č. 4, s. 442-464. ISSN 1464-8849.

DEUZE, M. Multicultural Journalism Education in the Netherlands: A Case Study. *Journalism*. 2005-12-01, roč. 60, č. 4, s. 390-401. ISSN 1077-6958.

DEUZE, M. National News Cultures: A Comparison of Dutch, German, British, Australian, and U.S. Journalists. *Journalism*. 2002-03-01, roč. 79, č. 1, s. 134-149. ISSN 1077-6990.

DEUZE, Mark. GLOBAL JOURNALISM EDUCATION. *Journalism Studies*. 2006, roč. 7, č. 1, s. 19-34. ISSN 1461-670x.

DEUZE, Mark, Christoph NEUBERGER a Steve PAULUSSEN. Journalism education and online journalists in Belgium, Germany, and The Netherlands. *Journalism Studies*. 2004, roč. 5, č. 1, s. 19-29. ISSN 1461-670x.

DICKINSON, R. Accomplishing Journalism: Towards a Revived Sociology of a Media Occupation. *Cultural Sociology*. 2007-07-01, roč. 1, č. 2, s. 189-208. ISSN 1749-9755.

EL-NAWAWY, M. Between the Newsroom and the Classroom: Education Standards

and Practices for Print Journalism in Egypt and Jordan. *International Communication Gazette*. 2007-02-01, roč. 69, č. 1, s. 69-90. ISSN 1748-0485.

FREIDSON, Eliot. *Professionalism reborn: theory, prophecy, and policy*. Chicago: University of Chicago Press, 1994, x, 238 p. ISBN 02-262-6221-9.

FRITH, S. a P. MEECH. Becoming a journalist: Journalism education and journalism culture. *Journalism*. 2007-04-01, roč. 8, č. 2, s. 137-164. ISSN 1464-8849.

FRÖHLICH, Romy a Christina HOLTZ-BACHA. *Journalism education in Europe and North America: an international comparison*. Cresskill, N.J.: Hampton Press, c2003, xvii, 349 p. ISBN 15-727-3382-9.

GEORGE, Cherian. Beyond Professionalization: A Radical Broadening of Journalism Education. *Journalism & Mass Communication Educator*. 2011, roč. 66, č. 3, s. 257-267.

HANITZSCH, T. Populist disseminators, detached watchdogs, critical change agents and opportunist facilitators: Professional milieus, the journalistic field and autonomy in 18 countries. *International Communication Gazette*. 2011-10-27, roč. 73, č. 6, s. 477-494. ISSN 1748-0485.

HANITZSCH, Thomas. Deconstructing Journalism Culture: Toward a Universal Theory. *Communication Theory*. 2007, roč. 17, č. 4, s. 367-385. ISSN 1050-3293.

HANITZSCH, Thomas a Rosa BERGANZA. Explaining Journalists' Trust in Public Institutions Across 20 Countries: Media Freedom, Corruption, and Ownership Matter Most. *Journal of Communication*. 2012, roč. 62, č. 5, s. 794-814. ISSN 00219916.

HANNA, M. a K. SANDERS. Did Graduate Journalism Education Make a Difference? A Study of British Journalism Students' Views on News Media Roles. *Journalism*. 2007-12-01, roč. 62, č. 4, s. 344-359. ISSN 1077-6958.

HANNA, Mark a Karen SANDERS. JOURNALISM EDUCATION IN BRITAIN. *Journalism Practice*. 2007, roč. 1, č. 3, s. 404-420. ISSN 1751-2786.

HIRST, Martin. Journalism education 'down under': A tale of two paradigms. *Journalism Studies*. 2010, roč. 11, č. 1, s. 83-98. ISSN 1461-670x.

HOLM, H.-H. The Forgotten Globalization of Journalism Education. *Journalism*. 2001-12-01, roč. 56, č. 4, s. 67-71. ISSN 1077-6958.

HOPMANN, D. N., C. ELMELUND-PRAESTEKAER a K. LEVINSEN. Journalism students: Left-wing and politically motivated?. *Journalism*. 2010-12-16, roč. 11, č. 6, s. 661-674. ISSN 1464-8849.

HOVDEN, Jan Fredrik, Gunn BJRNSEN, Rune OTTOSEN, Henrika ZILLIACUS-TIKKANEN a Ida SCHULTZ. The Nordic journalists of tomorrow : An exploration of first year journalism students in Denmark, Finland, Norway and Sweden. *Nordicom review*. 2009, roč. 30, č. 1, s. 137-153. ISSN 1403-1108.

JANOWITZ, M. Professional Models in Journalism: The Gatekeeper and the Advocate. *Journalism*. 1975-12-01, roč. 52, č. 4, s. 618-626. ISSN 1077-6990.

KRAEPLIN, C. a C. A. CRIADO. Building a Case for Convergence Journalism Curriculum. *Journalism*. 2005-03-01, roč. 60, č. 1, s. 47-56. ISSN 1077-6958.

LEE, R. S. H. Credibility of Newspaper and TV News. *Journalism*. 1978-06-01, roč. 55, č. 2, s. 282-287. ISSN 1077-6990.

LEPRE, C. a G. L. BLESKE. Little Common Ground for Magazine Editors and Professors Surveyed on Journalism Curriculum. *Journalism*. 2005-06-01, roč. 60, č. 2, s. 190-200. ISSN 1077-6958.

MARINHO, Sandra a Manuel PINTO. Does Journalism Education Make a Difference? A case study of journalism students' media use habits and practices. In: *Paper presented at the IAMCR Conference*, [online]. Cairo, 2006 [cit. 2013-01-18]. Dostupné z: http://jre.uct.ac.za/wp-content/uploads/2012/02/06_Marinho_Pinto.pdf

MELLADO, Claudia, Folker HANUSCH, Mar-a Luisa HUMANES, Sergio ROSES, Fbio PEREIRA, Lyuba YEZ, Salvador DE LEN, Mireya MRQUEZ, Federico SUBERVI a Vinzenz WYSS. THE PRE-SOCIALIZATION OF FUTURE JOURNALISTS. *Journalism Studies*. 2012-11-28, s. 1-18. ISSN 1461-670x.

MENSING, Donica. RETHINKING [AGAIN] THE FUTURE OF JOURNALISM EDUCATION. *Journalism Studies*. 2010, roč. 11, č. 4, s. 511-523. ISSN 1461-670x.

MEYER, P. Defining and Measuring Credibility of Newspapers: Developing an Index. *Journalism*. 1988-09-01, roč. 65, č. 3, s. 567-574. ISSN 1077-6990.

MORRISON, J. The Changing Model of Russian Media and Journalism Education. *Journalism*. 1997-09-01, roč. 52, č. 3, s. 26-34. ISSN 1077-6958.

NAYMAN, O. B., C. K. ATKIN a G. J. O'KEEFE. Journalism as a Profession in a Developing Society: Metropolitan Turkish Newsmen. *Journalism*. 1973-03-01, roč. 50, č. 1, s. 68-76. ISSN 1077-6990.

NOLAN, D. Journalism, education and the formation of 'public subjects'. *Journalism*. 2008-12-01, roč. 9, č. 6, s. 733-749. ISSN 1464-8849.

PATCHING, Roger a Martin HIRST. The 1997 top ten survey: students' views of what makes news. *Australian Journalism Review*. 1998, roč. 20, č. 2, s. 129-156.

PLAISANCE, P. L. a J. A. DEPPA. Perceptions and Manifestations of Autonomy, Transparency and Harm among U.S. Newspaper Journalists. *Journalism*. 2008-12-01, roč. 10, č. 4, s. 327-386. ISSN 1522-6379.

PLAISANCE, P. L., E. A. SKEWES a T. HANITZSCH. Ethical Orientations of Journalists Around the Globe: Implications From a Cross-National Survey. *Communication Research*. 2012-09-13, roč. 39, č. 5, s. 641-661. ISSN 0093-6502.

REESE, S. D. The Progressive Potential of Journalism Education: Recasting the Academic versus Professional Debate. *The International Journal of Press/Politics*. 1999-01-01, roč. 4, č. 4, s. 70-94. ISSN 1940-1612.

REINARDY, S. a J. MOORE. When Do Journalists Learn about Ethics? An Examination of Introductory and Graduating Students' Ethical Perceptions. *Journalism*. 2007-06-01, roč. 62, č. 2, s. 161-175. ISSN 1077-6958.

RICKETSON, Matthew. All things to everyone: Expectations of tertiary journalism education. *Asia Pacific Media Educator*. 2001, č. 10, s. 94-99.

SANDERS, K., M. HANNA, M. R. BERGANZA a J. J. SANCHEZ ARANDA. Becoming Journalists: A Comparison of the Professional Attitudes and Values of British and Spanish Journalism Students. *European Journal of Communication*. 2008-06-01, roč. 23, č. 2, s. 133-152. ISSN 0267-3231.

SCHOFIELD CLARK, L. a R. MONSERRATE. High school journalism and the making of young citizens. *Journalism*. 2011-05-10, roč. 12, č. 4, s. 417-432. ISSN 1464-8849.

SCHULTZ, T. Does education matter?: Characteristics of journalists who went to graduate school. *Journalism*. 2002-08-01, roč. 3, č. 2, s. 223-238. ISSN 1464-8849.

SCHWARTZ, S. H. Inner-Directed and Other-Directed Values of Professional Journalists. *Journalism*. 1978-12-01, roč. 55, č. 4, s. 721-754. ISSN 1077-6990.

SKINNER, D., M. J. GASHER a J. COMPTON. Putting theory to practice: A critical approach to journalism studies. *Journalism*. 2001-12-01, roč. 2, č. 3, s. 341-360. ISSN 1464-8849.

SPLICHAL, Slavko a Colin SPARKS. *Journalists for the 21st century: tendencies of professionalization among first-year students in 22 countries*. Norwood, N.J.: Ablex Pub., c1994, vi, 210 p. ISBN 08-939-1725-7.

SPYRIDOU, P.-L. a A. VEGLIS. The contribution of online news consumption to critical-reflective journalism professionals: Likelihood patterns among Greek journalism students. *Journalism*. 2008-02-01, roč. 9, č. 1, s. 52-75. ISSN 1464-8849.

STARCK, Kenneth. Influences of a 'Third culture' of journalism education. *Asia Pacific Media Educator*. 1998, č. 4, s. 50-59.

TAN, A. S. Evaluation of Newspapers and Television by Blacks and Mexican-Americans. *Journalism*. 1978-12-01, roč. 55, č. 4, s. 673-681. ISSN 1077-6990.

TERZIS, Georgios. *European journalism education*. Bristol: Intellect, 2009, 539 p. ISBN 9781841502359.

THORSON, E. Reconceptualizing the Influence of the News Industry on Journalism Graduate Education. *Journalism*. 2005-03-01, roč. 60, č. 1, s. 17-22. ISSN 1077-

6958.

VAN DALEN, A. The people behind the political headlines: A comparison of political journalists in Denmark, Germany, the United Kingdom and Spain. *International Communication Gazette*. 2012-07-17, roč. 74, č. 5, s. 464-483. ISSN 1748-0485.

VOS, T. P. 'Homo journalisticus': Journalism education's role in articulating the objectivity norm. *Journalism*. 2012-04-18, roč. 13, č. 4, s. 435-449. ISSN 1464-8849.

WAHL-JORGENSEN, Karin a Thomas HANITZSCH. *The handbook of journalism studies*. New York: Routledge, 2009, xx, 446 p. ISBN 978-141-0618-061.

WEAVER, David H a Wei WU. *The global journalist: news people around the world*. Cresskill, N.J.: Hampton Press, c1998, xx, 492 p. International Association for Media and Communication Research (Series). ISBN 15-727-3167-2.

WEIR, T. Pretest/Posttest Assessment: The Use of an Entry/Exit Exam as an Assessment Tool for Accredited and Non-accredited Journalism and Mass Communication Programs. *Journalism*. 2010-06-01, roč. 65, č. 2, s. 123-141. ISSN 1077-6958.

WU, Wei. Motives of Chinese students to choose journalism careers. *Journalism & Mass Communication Educator*. 2000, roč. 55, č. 1, s. 53-65. ISSN 10776958.

XIAOMING, H. a X. XIAOGE. Exploring between Two Worlds: China's Journalism Education. *Journalism*. 1997-09-01, roč. 52, č. 3, s. 35-47. ISSN 1077-6958.

YU XU, L. L. CHU a GUO ZHONGSHI. Reform and Challenge: An Analysis of China's Journalism Education under Social Transition. *International Communication Gazette*. 2002-02-01, roč. 64, č. 1, s. 63-77. ISSN 1748-0485.

ZHONG, B. Thinking along the Cultural Line: A Cross-Cultural Inquiry of Ethical Decision Making among U.S. and Chinese Journalism Students. *Journalism*. 2008-06-01, roč. 63, č. 2, s. 110-126. ISSN 1077-6958.

Kariéra

Chcete po ukončení studia pracovat jako novinář?

Pětibodová rozhodně.....nevím

V jakém typu média byste rád/a po skončení studia pracovala?

Celostátní

Lokální a regionální

Komunitní

Zahraniční

Nepreferuji žádnou z uvedených možností

Ve kterém z uvedených typů médií byste chtěl(a) pracovat?

Komerční médium
Státní médium
Médium veřejné služby
Nepreferuji žádnou z uvedených možností

V jaké rubrice byste chtěl(a) pracovat?

Politika
Kultura
Sport
Ekonomika
Věda
Životní styl
Jiné

Po dokončení studia bych chtěl(a) pracovat v:

V novinách
Ve zpravodajském týdeníku
V časopise
V on-line zpravodajsko-publicistickém médiu
V televizi
V rozhlasu
jiné

Jakou funkci ve vybraném médiu byste chtěl(a) zastávat?

Novinář – zpravodajec
Reportér
Fotograf
Komentátor
Zahraniční korespondent
Moderátor
Literární/ hudební/ filmový kritik
Jiné

Na jaké pozici v rámci mediální organizace byste chtěl(a) pracovat?

Řadový novinář pracující na plný úvazek
Novinář na volné noze
Řídící pozice (editor, vedoucí vydání zástupce/šéfredaktor apod.)
Řadový novinář kombinující práci na částečný úvazek pro několik médií

V jakém nežurnalistickém oboru byste chtěl(a) pracovat?

Tiskový mluvčí
PR specialista nebo pracovník v reklamě
Marketing
Jiné – vypište:

NEBO

Jaké máte představy o své další profesní dráze a případném kariérním růstu?
--

chtěl/la bych dosáhnout postavení šéfredaktora v nějakém médiu
--

chtěl/la bych dosáhnout postavení, v němž bych mohl/a dělat novinářinu samostatněji než nyní
chtěl/la bych opustit novinářinu a věnovat se něčemu jinému
chtěl/a bych opustit vůbec práci pro média a věnovat se něčemu jinému
na svém postavení nechci nic měnit
nevím

Jaké činnosti byste se chtěl/a věnovat po opuštění žurnalistické profese?
chtěl/a bych založit firmu, v níž bych využil svoje dosavadní zkušenosti z mediální sféry
chtěl/a bych pracovat jako mluvčí ve státní správě
chtěl/a bych pracovat jako mluvčí ve velké soukromé firmě
chtěl/a bych pracovat v neziskové organizaci
chtěl/a bych pracovat ve vlivové agentuře
chtěl/a bych vychovávat budoucí novináře
chtěl/a bych pracovat v reklamní sféře
chtěl/a bych se pokusit prosadit v politické sféře
chtěl/a bych se vrátit ke své původní profesi
jiné (vypište):

Karen Sanders, Mark Hanna, María Rosa Berganza and José Javier Sánchez Aranda (2008)

Which of the following jobs interest you most?

1. news reporter
2. sports reporter
3. writing or producing features
4. columnist
5. other
6. don't know
7. circled more than one category

In wat sector do you think your first job in journalism is likely to be? What media sector is your career goal, where you would want to work for the rest of your career?

first job and career ambition

1. television
2. radio
3. local/regional newspaper
4. national newspaper
5. magazine
6. internet
7. news agency
8. PR/press office
9. other
10. I don't know yet

Hovden, Bjornsen, Ottosen, Willig, Zilliacus-Tikkanen (2009): NO, SWE, DK, FIN

Students' preferred journalistic specialization. Very interested or Somewhat interested.

1. culture
2. society/politics
3. International conflicts
4. entertainment
5. developing countries
6. multicultural world
7. crime
8. religion
9. popular science
10. consumer
11. emergencies/accidents
12. health/family
13. sport
14. economy/trade

Motivácia

Proč jste se rozhodl(a) pro studium žurnalistiky? (zvolte max. 3 možnosti)

Chci se stát profesionálním novinářem
Chci pracovat v oblasti reklamy nebo public relations
Baví mě psát, natáčet video nebo audio příspěvky
Kvůli přání rodičů
Moji přátelé šli také na tento obor
Je to rodinná tradice
Na jinou školu mě nepřijali
Byla to náhoda
Jiný důvod: vypište

NEBO

Vaše rozhodnutí pracovat jako novinář/ka bylo:

Výsledkem Vašeho dlouhodobého zájmu o tuto profesi
Výsledkem souhry náhod, kterým jste se nebránil/a
Výsledkem pragmatické volby řešící potřebu „něčím se uživit“

Jaká profese či oblast Vás nejvíce přitahovala v době, kdy jste se rozhodoval/a o tom, čím se budete ve svém profesním životě zabývat?

Co Vás na povolání novináře láká? Chci být novinářem především, protože:

Chci mít zaměstnání, ve které mi zajistí dobrý životní standard

Chci mít prestižní povolání

Chci být blízko důležitým událostem a informacím

Chci být tím, kdo bude schopen vysvětlovat veřejnosti skrytou podstatu společenských dějů

Přitahuje mě možnost získat určitou známost, popularitu a uznání

Přitahuje mě možnost komunikace se zajímavými osobnostmi

Chci mít práci, která pro mě bude koníčkem

Žurnalistiku chápu jako poslání, jehož smysl spočívá v pomoci druhým poskytováním důležitých informací

Jiné: vypište.....

1. Na počátku jakékoliv profesní kariéry má člověk řadu očekávání, kladných i záporných. Které z následujících charakteristik jste jako nastupující novinář považoval za typické pro výkon novinářské profese?		rozhodně ano	spíše ano	spíše ne	rozhodně ne
Tazatelé, přečtěte vždy jeden výrok, nechte respondenta odpovědět a jeho odpověď okamžitě zapište. Pak pokračujte dalšími výroky. Na každém řádku musí být zakroužkována jen 1 odpověď!					
A	Společenská prospěšnost	1	2	3	4
B	Nadprůměrné finanční ohodnocení	1	2	3	4
C	Vysoká společenská prestiž	1	2	3	4
D	Možnost svobodně prezentovat vlastní názory na veřejnosti	1	2	3	4
E	Závislost na ekonomických zájmech vlastníka	1	2	3	4
F	Tvůrčí svoboda neomezovaná politickými tlaky	1	2	3	4
G	Jiné (vypište):	1	2	3	4

Karen Sanders, Mark Hanna, María Rosa Berganza and José Javier Sánchez Aranda (2008)

The questionnaire asked the students an open question: What is the main reason you want to be a journalist? Replies were coded into six categories of:

What is your main reason for wanting to be a journalist?

1. category one: non-routine, non-conventional, sociable
2. category two: most desirable/suitable occupation for me
3. category three: a creative occupation, love of writing, etc.
4. category four: scope for self-education
5. category five: good prospects, good income
6. category six: public service (generally expressed, excluding responses in category 7)
7. category seven: public service - to reform/change society, campaign, investigate
8. category eight: other

Wu, Wei (2000); čínski študenti

- motivations to enter journalism

1. chance to develop personal potentials
2. wide
3. social contacts
4. love for writing
5. high social status
6. help social development
7. love for travel
8. parents are journalists)special privilege)good pay
9. quick fame
10. other

Hovden, Bjornsen, Ottosen, Willig, Zilliacus-Tikkanen (2009): NO, SWE, DK, FIN

Journalism students' motivations for becoming a journalist. Very important or Somewhat important.

1. varied and lively work
2. work with interesting subjects
3. creative work
4. a job with freedom and independence
5. meet interesting persons
6. the pleasure of writing
7. participate in public debates
8. fight injustice
9. explaining complicated issues
10. help individuals
11. travel
12. investigate the powerful
13. secure employment
14. good wages
15. high status
16. becoming a celebrity

Hopmann, Præstekær and Levinsen (2010)

motivation for choosing journalism

personal safety motivation

working close to my home

job security

prioritize family and friends

prestige motivation

become famous

get status

good pay

have a good standard of living

political motivation

fight for certain values

uncover power abuse

influence political decision makers

fight injustice

participate in the public debate

professional motivation

communicate to a larger audience

make complicated matters comprehensible

pursue enjoyment to communicate

journalism is an exciting study program

self-realizational motivation

travel a lot

work freely and independently

develop myself personally and socially
participate in exciting events
meet interesting people
creative work
work with issues that interest me
a varied job

father's education
urbanity
party membership
political interest
left-right

Etika

Ball, Hanna a Sanders (2006)

Journalists have to use various methods to get information. If it was an important story, which of these methods do you think may be justified?

1. Paying sources for information
2. Using confidential business or government documents without authorization
3. claiming to be someone other than a journalist in order to obtain information
4. agreeing to protect confidentiality and not doing so
5. badgering unwilling informants in order to get a story
6. using personal documents such as letters and photographs without permission
7. becoming employed in a firm or organization in order to gain inside information
8. using hidden microphones or cameras
9. disclosing names of rape victims
10. in television journalism, using actors in recreation or dramatization of news events

Zhong (2008): porovnanie amerických a čínských študentov

Scenario 1. A reporter gets a tip about improper conduct in a major department of a large city. The reporter meets with the top city official to check out the information. The official says that the issue would not be of any public interest. He proposes that the reporter should give up the story, and in return he will provide him with interesting information relating to three other city officials. He gives the reporter enough hints to make it clear that the information would be valuable and reliable. The reporter agrees to the deal, stops following the original story, and starts working the new stories. They are published and attract a lot of attention (Berkowitz and Limor, 2003, p. 787).

Scenario 2. A few people have contacted a reporter and have given information that their parents are badly treated at a private nursing home. At least in one case, a person died because of improper treatment. The reporter calls the director of the nursing home and asks to visit the place. The director refuses and says that he won't allow him to get into the building. A relative of a resident of the nursing home invites the reporter to join him on a visit there to see what's going on. At the entrance, the relative presents the reporter as a family member, while the reporter remains silent (p. 787).

Scenario 3. A reporter who grew up in a tough neighborhood strongly believes in a government's education program that provides extra help to the children of poor families. The reporter later is approached by a government official for promoting the education program in his news reporting. He did it "very well" for one year, according to government officials. As a result, he receives a payment of 2,000 U.S. dollars from the government.

(see Appendix). After reading them, the participants rated the same set of eight statements following each scenario on a nine-point Likert scale from "Strongly disagree" (1) to "Strongly agree" (9), measuring ethical decision making at the Levels of the Self and Others:

Level of the Self

(1) (*Logic and Feelings*) I would consider my decision according to my logic and feelings.

(2) (*Professional Values*) I would base my decision on my personal professional values.

(3) (*Professional Conduct*) I would consider my conduct according to my views on proper professional conduct.

(4) (*Code of Ethics*) I would consider if there would be anything relevant in a journalistic code of ethics based on my understanding of the ethics code.

During ethical decision making, how much guidance participants would like to seek from others is where the cultural line crosses, which were measured by the following four statements:

Level of Others

(5) (*Colleagues' Actions*) I would try to remember if any of my colleagues had done something similar in the past.

(6) (*Colleagues' Views*) I would consult with colleagues whose views I respect before agreeing to the deal.

(7) (*Editor's Reaction*) I would consider what would have been the reaction of my editor had he or she known how I behaved or acted.

(8) (*Need of My Media*) I would consider the need of my news organization to be ahead of its competitors in publishing exclusive and important stories [Berkowitz & Limor, 2003].

- ďalšie návrhy:
  - kritickosť k ekonomickým vplyvom
  - kritickosť k politickým vplyvom
- náchylnosť k autocenzúre

Profesné sebepoňatie

Seřad'te povolání podle jejich společenské prestiže (Ohodnot'te křížkem k příslušnému poli: 1 - nejprestižnější, 8 - nejméně prestižní)

Lékař
Právník
Učitel
Vrcholový sportovec
Novinář
Politik
Popelář
Umělec

Nebo

Uved'te tři profese, které mají v české společnosti největší prestiž.

Ke kterému povolání má podle Vás profese novináře nejbliže?

Učitel
Kněz
Spisovatel
Politik
Vědec
Kriminalista
Jiné (vypište):

Kolik byste chtěl(a) vydělávat jako novinář v celostátním médiu?

Kolik hodin denně podle Vás novináři průměrně pracují?

2. Jak důležité jsou pro Vás následující aspekty Vaší novinářské práce?		Rozhodně důležité	Spíše důležité	Spíše nedůležité	Rozhodně nedůležité
I.					
A	Možnost zprostředkovávat informace druhým	1	2	3	4
B	Možnost odhalovat a zveřejňovat problémy	1	2	3	4
C	Možnost pomáhat lidem	1	2	3	4
D	Prosazovat určité hodnoty a ideje	1	2	3	4
E	Možnost vystupovat veřejně	1	2	3	4
F	Ovlivňovat politická rozhodnutí	1	2	3	4
II.					
A	Finanční ohodnocení	1	2	3	4
B	Seberealizace	1	2	3	4
C	Vytvoření kontaktů	1	2	3	4

D	Volnost neomezovaná nadřizenými	1	2	3	4
E	Jistota zaměstnání	1	2	3	4
F	Vyhlídky na kariérní postup	1	2	3	4
G	Možnost rozšířit si vzdělání - specializace	1	2	3	4
III.					
H	Společenské uznání	1	2	3	4
CH	Možnost být mezi prvními, kteří vědí, co se děje	1	2	3	4
I	Ovlivňovat veřejnost	1	2	3	4
J	Být známý více lidem, než je běžné	1	2	3	4

Jaký je podle Vašeho názoru vliv novinářů na formování veřejného mínění?											
Velmi silný	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	Zanedbatelný

Jaký by podle Vašeho názoru měl být vliv novinářů na formování veřejného mínění?											
Velmi silný	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	Zanedbatelný

Předpoklady profesionálního novináře

Jak byste charakterizoval(a) průměrného české novináře

Máte nějaký novinářský vzor?

136.	SEMANTICKY DIFERENCIAL									pokračuj ot.
	Které u uvedených charakteristik se Vám vybaví, když si představíte průměrného českého novináře?									
	Užitečný	1	2	3	4	5	6	7	Neužitečný	K
	Zbytečný	1	2	3	4	5	6	7	Důležitý	
	Morální	1	2	3	4	5	6	7	Nemorální	O
	Nevzdělaný	1	2	3	4	5	6	7	Vzdělaný	
	Neúplatný	1	2	3	4	5	6	7	Úplatný	N
	Politicky závislý	1	2	3	4	5	6	7	Politicky nezávislý	
	Odpovědný	1	2	3	4	5	6	7	Neodpovědný	E
	Politicky angažovaný	1	2	3	4	5	6	7	Politicky neangažovaný	
	Nezávislý	1	2	3	4	5	6	7	Závislý	C

K tradičním tématům patří diskuze o právech a odpovědnosti novinářů. Do jaké míry souhlasíte s následujícími tvrzeními?								
Tazatelé, zakroužkujte jeden bod na škále podle odpovědi respondenta								
novináři mají mít – pokud o to požádají – úplný a okamžitý přístup ke všem úředním dokumentům, pokud nejde o materiály utajené kvůli bezpečnosti státu								
Souhlasím	1	2	3	4	5	6	7	Nesouhlasím
zdroj, který si nepřeje být jmenován, má právo novináře žalovat, jestliže novinář nedodržel slib anonymity								
Souhlasím	1	2	3	4	5	6	7	Nesouhlasím
novináři by měli mít za povinnost uvést svoje zdroje u soudu, pokud to může přispět k odhalení závažné trestné činnosti								
Souhlasím	1	2	3	4	5	6	7	Nesouhlasím
média by měla potlačovat zpravodajství o činnosti politických extremistů, jejichž postoje mohou ohrozit demokratický život v zemi								
Souhlasím	1	2	3	4	5	6	7	Nesouhlasím
zákony by měly veřejně činným osobám umožňovat, aby se mohly snadno bránit před soudem, pokud jim média způsobí újmu lživým a bezohledným zpravodajstvím								
Souhlasím	1	2	3	4	5	6	7	Nesouhlasím
stát by měl mít právo zakázat vydání zprávy, která může vážně ohrozit národní bezpečnost								
Souhlasím	1	2	3	4	5	6	7	Nesouhlasím
novináři by neměli prezentovat myšlenky a hodnoty, které široká veřejnost nesdílí								
Souhlasím	1	2	3	4	5	6	7	Nesouhlasím
novináři by neměli zpravodajsky pokrývat události, na něž mají silný osobní názor								
Souhlasím	1	2	3	4	5	6	7	Nesouhlasím

Jak Vy osobně vnímáte novinářské povolání?								
Tazatelé, zakroužkujte jeden bod na škále podle odpovědi respondenta								
Stresující	1	2	3	4	5	6	7	Klidné
Důležité	1	2	3	4	5	6	7	Nedůležité
Nezajímavé	1	2	3	4	5	6	7	Zajímavé
Tvůrčí	1	2	3	4	5	6	7	Rutinní
Ženské	1	2	3	4	5	6	7	mužské

Ball, Hanna a Sanders (2006)

Attitudes of Journalism Roles

1. get information to the public quickly
2. provide analysis and interpretation of complex problems
3. provide entertainment and relaxation
4. investigate claims and statements made by the government
5. stay away from stories where factual content cannot be verified
6. concentrate on news which is of interest to the widest possible audience
7. discuss national policy while it is being developed
8. develop intellectual and cultural interests of the public
9. be an adversary to public officials by being constantly sceptical to their actions
10. be an adversary of business by being constantly sceptical of their actions

11. to set the political agenda
12. influence public opinion
13. give ordinary people a chance to express their views on public affairs

Hovden, Bjornsen, Ottosen, Willig, Zilliacus-Tikkanen (2009): NO, SWE, DK, FIN

Important traits for good journalists. „Very important.“

1. curiosity
2. a sense of language
3. thoroughness
4. knowledge of society
5. a sense of justice
6. a creative personality
7. understand human nature
8. efficiency and speed
9. compassion
10. political neutrality
11. a certain „cheek“
12. broad life experience
13. a close relationship to sources
14. knowing „what sells“
15. a charming personality
16. respect for authorities

Hovden, Bjornsen, Ottosen, Willig, Zilliacus-Tikkanen (2009): NO, SWE, DK, FIN

Important tasks for the press in society (totally agree)

1. bring forward various opinions
2. simplify and explain complicated issues
3. facilitate public debate
4. investigate the powerful
5. give objective information
6. stimulate the public to new ideas
7. a defender of individuals
8. criticize injustice
9. contribute to inter-cultural understanding
10. be a neutral reporter of events
11. be free from special interests
12. influence public opinion
13. provide recreation
14. one who can educate the public as consumers
15. tell the truth regardless of consequences
16. mirror common opinions
17. ensure that media businesses do well

Mohammed el-Nawawy (2007): Between the Newsroom and the Classroom: Education Standards and Practices for Print Journalism in Egypt and Jordan

čo je podľa vás dôležité vo vzdelávaní novinárov?

journalism educator's and practitioner's ranking of the importance of competencies for entry-level journalism positions

1. practical journalistic job skills
2. community-oriented reporting
3. thinking analytically
4. knowledge of journalism ethics
5. knowledge of journalism law
6. widely read
7. ability to deal with computers
8. knowledge of a second language
9. leadership skills
10. team player
11. problem solver
12. ability to work under pressure
13. knowledge of statistics

d'alsie návrhy

- A. Aký typ žurnalistického vzdelávania je podľa vás najvhodnejší? (**Deuze 2006**)
1. Training at schools and institutes generally located at universities (see e.g. Finland, Spain, United States, Canada, South Korea, Egypt, Kenya, Argentina, the Gulf States, increasingly in Great Britain and Australia; this is becoming the dominant mode of training journalists- to-be worldwide; some educators, particularly in Africa and Latin America, resist this model on the grounds that it has neo-colonial features, making local programs increasingly dependent on global Western ideas and economies).
  2. Mixed systems of stand-alone and university-level training (France, Germany, India, Indonesia, China, Brazil, Nigeria, Turkey, South Africa).
  3. Journalism education at stand-alone schools (Netherlands, Denmark, Italy).
  4. Primarily on-the-job training by the media industry, for example through apprenticeship systems (Austria, Japan; Great Britain and Australia started this way, as this is a typical feature of the Anglo-Saxon model).
  5. All of the above, and particularly including commercial programs at universities as well as in-house training by media companies, publishers, trade unions, and other private or government institutions (Eastern Europe, Cuba, North and Central Africa, the Middle East).
- B. Politický paralelizmus:
1. autonómia žurnalistov
  2. prekrývanie politickej a novinárskej činnosti
  3. angažovanie sa novinárov v politických stranách...
- C. Päť dimenzií profesionalizácie (Dooley 1997)
1. full time occupation
  2. the establishment of a training school
  3. the founding of a professional association - Postoje k členstvu v profesných asociáciách (syndikáty novinárov)
  4. political agitation directed towards the protection of the association by law
  5. adoption of a formal code - Postoje k etickým kódexom

- D. Čo si študenti myslia o súčasnom stave mediálneho priemyslu?
 E. Čo si študenti myslia o budúcnosti žurnalistiky?

Sociálne a kultúrne charakteristiky

Pracuje/pracoval niekto z Vašich príbuzných jako novinář?

Ano

Ne

Nebo

Pracoval niekto z Vašich najbližších príbuzných jako novinář?				pokračuj ot.
	ANO		NE	
				115
Otec	1		2	
Matka	1		2	
Starší sourozenci	1		2	
Prarodiče	1		2	
Někdo jiný (vypíšte):	1		2	

Máte již zkušenosti s prací novináře?

Ano, v současné době pracuji jako novinář

Ano, pracoval/a jsem jako novinář

Ne

FILTR č. 1: Pokud jste odpověděl(a) ano (varianta 1 a 2), pokračujte k otázkám 4, 5, 6. Pokud jste odpověděl(a) ne (varianta 3), pokračujte k otázce 7.

O jaký druh spolupráce se jedná/ jednalo?

Práce na plný úvazek

Práce na poloviční úvazek

Dlouhodobá externí spolupráce

Nárazová externí spolupráce

Zaslání několika

Jak dlouhá je/ byla Vaše zkušenost s prací novináře?

Máte vlastní blog, kde publikujete?

Ano, publikuji na něm všechny své texty

Ano, publikuji na něm většinu svých textů

Ne

Píšete si „do šuplíku“, ale své texty nepublikujete?

Ano, všechny texty si píši jen pro sebe a nikde je nepublikuji

Ano, většinu textů si píši jen pro sebe a nikde je nepublikuji

Ne

Přispíval(a) jste do školního časopisu/ š. rozhlasu/ š. TV?

Ano

Ne

Účastnil(a) jste se literárních soutěží?

Ano

Ne

Jaký obor/ jaké obory studujete?

Na jaké univerzitě studujete žurnalistiku?

Jaký ročník studujete?

Absolvoval(a) jste v minulosti ještě jiné vysokoškolské studium?

120. Dokážete se domluvit telefonicky v cizích jazycích?		ANO	NE	pokračuj ot.
	Vypište jakými	1	2	
A				121
B				
C				
D				
E				
F				

121. Dokážete číst cizojazyčné noviny?		ANO	NE	pokračuj ot.
	Vypište v jakých jazycích	1	2	
A				122
B				
C				
D				
E				
F				

122. Jste schopen/na publikovat v cizích jazycích?		ANO	NE	pokračuj ot.
	Vypište v jakých jazycích	1	2	
A				123
B				
C				
D				

E				
F				

Jak byste hodnotil/a finanční situaci rodiny, ve které jste vyrůstal/a?
mohli jsme si dovolit vše, co jsme potřebovali
měli jsme na základní věci
někdy příjem rodičů nestačil a museli jsme se uskromnit
často příjem rodičů nestačil a museli si půjčovat

116.	Jaké je nejvyšší dosažené vzdělání Vašeho otce?	Kód odpovědi (kroužkujte)	pokračuj ot.
	základní (nebo nedokončené základní)	1	117
	vyučen bez maturity	2	
	střední odborné s maturitou	3	
	střední všeobecné	4	
	vysokoškolské	5	

117.	Jaký je obor jeho specializace?	Kód odpovědi (kroužkujte)	pokračuj ot.
	obecné, žádná specializace	1	118
	technické obory, stavebnictví, průmysl	2	
	zemědělství, lesnictví	3	
	řízení, management, ekonomika	4	
	veřejná správa	5	
	armáda, policie, bezpečnost	6	
	právo	7	
	pedagogika	8	
	společenské vědy	9	
	humanitní vědy	10	
	umělecké obory	11	
	novinářství	12	
	jiné (vypište):	13	

118.	Jaké je nejvyšší dosažené vzdělání Vaší matky?	Kód odpovědi (kroužkujte)	pokračuj ot.
	základní (nebo nedokončené základní)	1	119
	vyučen bez maturity	2	
	střední odborné s maturitou	3	
	střední všeobecné	4	
	vysokoškolské	5	

119.	Jaký je obor její specializace?	Kód odpovědi (kroužkujte)	pokračuj ot.
	obecné, žádná specializace	1	120
	technické obory, stavebnictví, průmysl	2	
	zemědělství, lesnictví	3	
	řízení, management, ekonomika	4	
	veřejná správa	5	
	armáda, policie, bezpečnost	6	
	právo	7	
	pedagogika	8	
	společenské vědy	9	
	humanitní vědy	10	
	umělecké obory	11	
	novinářství	12	
	jiné (vypište):	13	

Pohlaví respondenta?
Žena
Muž

123.	Věk respondenta?

Kde strávil respondent větší část dětství (do konce základní školy)
Praha
jiné větší město (nad 100 tis. obyv.)
menší město (10 – 100 tis. obyv.)
městys či vesnice (pod 10 tis. obyv.)

Studoval/a jste někdy vysokou školu, ale nedokončil/a jste ji?
Ne
Ano (vypište, jaký obor):

- úplná rodina?
- původ rodičů?
- vzorce mediální konzumace?

Obecné hodnoty

131.	Jaké je Vaše náboženské vyznání?	Kód odpovědi (kroužkujte)	pokračuj ot.
	římskokatolické	1	132
	československé evangelické	2	
	československé husitské	3	
	ostatní křesťanské (vypište):	4	
	ostatní mimokřesťanské (vypište):	5	
	Žádné	6	

132.	Uveďte, který výrok nejlépe vystihuje váš názor na Boha.	Kód odpovědi (kroužkujte)	pokračuj ot.
	nevěřím v Boha	1	133
	nevím, zda Bůh je, a nevěřím, že se to dá zjistit	2	
	nevěřím v osobního Boha, ale věřím v nějakou Vyšší moc	3	
	někdy se mi zdá, že v Boha věřím, a někdy, že ne	4	
	i když mám pochybnosti, cítím, že v Boha věřím	5	
	vím, že Bůh skutečně existuje a nepochybuji o tom	6	

Charakterizujte své politické preference? (Vyznačte na škále)

91.	V politice se často užívá pojmů „pravice“ a „levice“. Kam byste se na desetibodové stupnici umístil?	Kód odpovědi (ZAPIŠTE PŘÍSLUŠNÉ ČÍSLO)	pokračuj ot.																						
	<i>Pokyn: Křížek je třeba udělat do poli jednotlivých čtverečků, nikoli na dělicí linku.</i>	<input type="text"/>	92																						
	<table border="1" style="width: 100%; text-align: center;"> <tr> <td></td> <td>1</td> <td>2</td> <td>3</td> <td>4</td> <td>5</td> <td>6</td> <td>7</td> <td>8</td> <td>9</td> <td>10</td> <td></td> </tr> <tr> <td>LEVICE</td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td>PRAVICE</td> </tr> </table>				1	2	3	4	5	6	7	8	9	10		LEVICE									
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10															
LEVICE											PRAVICE														

89. Do jaké míry odpovídají následující charakteristiky Vaší politické orientaci?		Rozhodně ano	Spíše ano	Spíše ne	Rozhodně ne	Pokračujte otázkou
A	Konzervativec	1	2	3	4	90
B	Socialista	1	2	3	4	
C	Liberál	1	2	3	4	
D	Stoupenec křesťanské politiky	1	2	3	4	
E	Stoupenec národní politiky	1	2	3	4	
F	Stoupenec „ekologické“ politiky	1	2	3	4	

U které z následujících politických stran předpokládáte v tomto desetiletí nejstrmější nárůst volebních preferencí. Jinými slovy, která strana půjde podle Vašeho názoru v tomto desetiletí „nejvýrazněji nahoru“?

CSSD
ODS
KSČM
KDU-ČSL
US-DEU
Nezávislí
Strana zelených
Jiný subjekt (vypište):

Q75 Kdyby se zítra konaly volby do Parlamentu České republiky, šel (šla) byste volit?

- 1 – Ano, šel (šla) bych volit > **PŘEJDĚTE NA OTÁZKU Q75a** (v263)
2 – Ne, nešel (nešla) bych volit > **PŘEJDĚTE NA OTÁZKU Q75b**
8 – neví (spontánně) ----- > **PŘEJDĚTE NA OTÁZKU Q76**
9 – neodpověděl(a) (spontánně) > **PŘEJDĚTE NA OTÁZKU Q76**
7 - nemá volební právo (spontánně) > **PŘEJDĚTE NA OTÁZKU Q76**

PŘEDLOŽTE KARTU 75a

Q75a POKUD ANO: Kterou stranu byste volil(a)?

- 1 – Strana zdravého rozumu ..... [A]
2 – České hnutí za národní jednotu ..... [B]
3 – Balbínova poetická strana ..... [C]
4 – Liberální reformní strana ..... [D]
5 – Právo a Spravedlnost ..... [E]
6 – Nezávislí ..... [F]
7 – Česká pravice ..... [G]
8 – Koruna česká (Monarchistická strana Čech, Moravy a Slezska) ..... [H]
9 – Občanská demokratická strana ..... [I]
10 – Česká strana sociálně demokratická ..... [J]
11 – SNK Evropští demokraté ..... [K]
12 – Unie svobody - Demokratická unie ..... [L]
13 – Helax-Ostrava se baví ..... [M]
14 – Pravý Blok ..... [N]
15 – 4 VIZE ..... [O]
16 – Česká strana národně socialistická ..... [P]
17 – Moravané ..... [Q]
18 – Strana zelených ..... [R]
19 – Humanistická strana ..... [S]
20 – Komunistická strana Čech a Moravy ..... [T]
21 – Koalice pro Českou republiku ..... [U]
22 – Národní strana ..... [V]
23 – Folklor i Společnost ..... [W]
24 – Křesťanská demokratická unie - Československá strana lidová .... [X]
25 – Nezávislí demokraté ..... [Y]
26 – Jiné, prosím upřesněte (VEPIŠTE): .....
88 – neví (spontánně)

(v264)

(v264a)

99 – neodpověděl(a) (spontánně)
77 – nehodí se

PŘEDLOŽTE KARTU 75b

Q75b POKUD NE: Která strana je Vám nejbližší?

- 1 – Strana zdravého rozumu ..... [A]
- 2 – České hnutí za národní jednotu ..... [B]
- 3 – Balbínova poetická strana ..... [C]
- 4 – Liberální reformní strana ..... [D]
- 5 – Právo a Spravedlnost ..... [E]
- 6 – Nezávislí ..... [F]
- 7 – Česká pravice ..... [G]
- 8 – Koruna česká (Monarchistická strana Čech, Moravy a Slezska) .... [H]
- 9 – Občanská demokratická strana ..... [I]
- 10 – Česká strana sociálně demokratická ..... [J]
- 11 – SNK Evropští demokraté ..... [K]
- 12 – Unie svobody - Demokratická unie ..... [L]
- 13 – Helax-Ostrava se baví ..... [M]
- 14 – Pravý Blok ..... [N]
- 15 – 4 VIZE ..... [O]
- 16 – Česká strana národně socialistická ..... [P]
- 17 – Moravané ..... [Q]
- 18 – Strana zelených ..... [R]
- 19 – Humanistická strana ..... [S]
- 20 – Komunistická strana Čech a Moravy ..... [T]
- 21 – Koalice pro Českou republiku ..... [U]
- 22 – Národní strana ..... [V]
- 23 – Folklor i Společnost ..... [W]
- 24 – Křesťanská demokratická unie - Československá strana lidová .... [X]
- 25 – Nezávislí demokraté ..... [Y]
- 26 – Jiné, prosím upřesněte (VEPIŠTE): .....
- 88 – neví (spontánně)
- 99 – neodpověděl(a) (spontánně)
- 77 – nehodí se

(v265)

(v265a)

politická participácia

A teď vám budeme klást otázky týkající se politické a sociální oblasti

PŘEDLOŽTE
KARTU 54

Q54 Do jaké míry se zajímáte o politiku?

- 1 – Velice se zajímáte

(v186)

- 2 – Trochu se zajímám
 3 – Příliš se nezajímám
 4 – Vůbec se nezajímám
-
- 8 – Neví (spontánně)
 9 – Neodpověděl(a) (spontánně)

PŘEDLOŽTE KARTU 55 – PŘEČTĚTE (NAHLAS) – NA KAŽDÉM ŘÁDKU OZNAČTE JEDNU ODPOVĚĎ

Q55 Nyní se, prosím, podívejte na tuto kartu. Budu Vám číst různé formy politických činností, které mohou lidé vykonávat, a byl(a) bych rád(a), kdybyste mi řekl(a) pro každou z nich, zda jste ji již dělal(a), dělal(a) byste ji, nebo byste ji za žádných okolností nedělal(a).

		Dělal(a) jsem	Dělal(a) bych	Nikdy bych nedělal(a)	NEVÍ	BEZ ODPOVĚDI
v187	Podpis petice	1	2	3	8	9
v188	Účast na bojkotu	1	2	3	8	9
v189	Účast na povolené demonstraci	1	2	3	8	9
v190	Účast v neoficiální stávce	1	2	3	8	9
v191	Obsazení budovy nebo továrny	1	2	3	8	9

PŘEDLOŽTE KARTU 56 – PŘEČTĚTE VŠECHNY POLOŽKY A ZAZNAMENEJTE POUZE JEDNU ODPOVĚĎ

nacionalismus, pristařovalci, Rómovia

93.	Které z následujících znaků považujete za určující pro to, abyste považovali jedince za opravdového Čecha/Češku.			pokračuj ot.
Kódujte podle klíče: 1= velmi důležité 2= spíše důležité 3= spíše nedůležité 4= zcela nedůležité 5= nevím				
A	Je narozen v České republice			94
B	Má české občanství			
C	Většinu života strávil v ČR			
D	Orientuje se v dějinách českého národa			
E	Domluví se česky			
F	Je křesťan			

G	Respektuje politické instituce a zákony ČR			
H	Cítí se být Čechem/Češkou			

Q80 Někteří lidé říkají, že aby mohl být člověk pravým Čechem, musí být splněny určité důležité skutečnosti. Jiní říkají, že tyto skutečnosti důležité nejsou. Nakolik je podle Vás každá z následujících věcí důležitá ?

		velmi důležitý	docela důležitý	nepříliš důležitý	vůbec ne důležitý	Neví	Neodpověď(a)
v276	Že se člověk narodil v České republice	1	2	3	4	8	9
v277	Že respektuje politické instituce a zákony České republiky	1	2	3	4	8	9
v278	Že má český původ (má předky z ČR)	1	2	3	4	8	9
v279	Že mluví česky	1	2	3	4	8	9
v280	Že žije v České republice dlouhou dobu	1	2	3	4	8	9

95. Do jaké míry souhlasíte nebo nesouhlasíte s následujícími výroky?		pokračuj ot.
Kódujte podle klíče: 1= naprosto souhlasím 2= spíše souhlasím 3= ani souhlas, ani nesouhlas 4= spíše nesouhlasím 5= naprosto nesouhlasím 8= nevím		
A	<i>Česká republika by měla v zájmu ochrany národní ekonomiky omezit dovoz cizího zboží.</i>	96
B	<i>Pokud jde o určité globální problémy, např. znečišťování životního prostředí, měly by mít nadnárodní orgány (OSN,EU,...) právo měnit rozhodnutí národních vlád včetně české.</i>	
C	<i>Česká republika by měla sledovat vlastní zájmy, i kdyby to mělo vést ke konfliktům s ostatními národy.</i>	
D	<i>Cizinci by neměli mít dovoleno kupovat v České republice půdu a nemovitosti.</i>	
E	<i>Česká televize by měla dávat přednost českým programům.</i>	

96.	Na přistěhovalce žijící v České republice jsou různé názory Do jaké míry souhlasíte nebo nesouhlasíte s následujícími výroky, které se týkají této sociální skupiny? (za přistěhovalce považujeme ty, kteří se chtějí v ČR natrvalo usadit.)
-----	---

Kódujte podle klíče: 1= naprosto souhlasím 2= spíše souhlasím 3= ani souhlas, ani nesouhlas 4= spíše nesouhlasím 5= naprosto nesouhlasím 8= nevím		pokračuj ot.
A	Přistěhovalci zvyšují výskyt zločinnosti.	97
B	Přistěhovalci jsou obecně přínosem pro českou ekonomiku.	
C	Přistěhovalci berou práci lidem, kteří se v České republice narodili.	
D	Díky přistěhovalcům je Česká republika otevřenější novým idejím a kulturám.	

97. Do jaké míry souhlasíte s následujícími výroky?						
Tazatelé, přečtěte vždy jeden výrok, nechte respondenta odpovědět a jeho odpověď okamžitě zapište. Pak pokračujte dalšími výroky. Na každém řádku musí být zakroužkována jen 1 odpověď!						
		rozhodně souhlasím	spíše souhlasím	spíše nesouhlasí	rozhodně nesouhlasí	nedokáži posoudit
A	média se věnují romské problematice nedostatečně	1	2	3	4	5
B	média straní bílé (majoritní) populaci	1	2	3	4	5
C	média straní romské populaci	1	2	3	4	5
D	média straní skinheadům	1	2	3	4	5
Pokračujte otázkou č. 98						

98.	Pokuste se prosím vyjádřit, do jaké míry byste byl/a ochoten/a přijmout ve svém každodenním životě Romy jako celek, tedy ani ty nejlepší ani ty nejhorší: <i>(PŘEDLOŽTE KARTU Č. XY.)</i> TAZATELI, KÓDUJTE POUZE 1 MOŽNOST PODLE TOHO, JAK BLÍZKO BY BYL RESPONDENT OCHOTEN ROMY PŘIJMOUT.	Kód odpovědi (kroužkujte)	pokračuj ot.
	na základě sňatku <u>do nejbližšího příbuzenstva</u>	1	99
	do okruhu svých <u>nejlepších přátel</u>	2	
	jako <u>sousedy</u>	3	
	jako <u>spolupracovníky do zaměstnání</u>	4	
	jako <u>občany tohoto státu</u>	5	
	jako <u>návštěvníky tohoto státu</u>	6	
	<u>vyhostil(a) bych je z naší republiky</u>	7	